

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 49/12
20.06.2012. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бате Цветковића, председника већа, Невенке Важић, Анђелке Станковић, Веска Крстајића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету осуђеног М.М., због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 4. у вези става 3. и 1. у вези члана 61. Кривичног законика ("Службени гласник РС" бр. 85/05), одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз број 98/12 од 28.05.2012. године, подигнутом против пресуде Вишег суда у Краљеву К.173/10 од 15.09.2011. године и пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кжл 4951/11 од 13.10.2011. године, у седници већа одржаној дана 20.06.2012. године, донео је

П Р Е С У Д У

УВАЖАВА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз.бр.98/12 од 28.05.2012. године као основан и УТВРЂУЈЕ да је правноснажним пресудама Вишег суда у Краљеву К.173/10 од 15.09.2011. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кжл 4951/11 од 13.10.2011. године повређен закон у корист окривљеног М.М. – одредба члана 85. став 1. Кривичног законика.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Краљеву К.173/10 од 15.09.2011. године, окривљени М.М. је оглашен кривим за продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 4. у вези става 3. и 1. у вези члана 61. Кривичног законика ("Службени гласник РС" бр. 85/05) и осуђен је на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 2 (два) месеца. Истом пресудом, окривљеном је изречена и мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности везаних за послове директора предузећа "П" доо из М. у трајању од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде с тим што се време проведено у затвору не урачунава у време трајања те мере. Окривљени је обавезан да на име имовинскоправног захтева плати оштећеном В.з.С. ад износ од 6.100.229,19 динара, ошт. предузећу "Д." из К. износ од 90.164,48 динара и ошт. предузећу "Л." из Ч. износ од 200.621,76 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде као и да на име паушала плати износ од 3.000,00 динара и трошкове поступка у износу о чијој висини ће бити донето посебно решење, а ошт. предузеће "К.м" ад из К. је са имовинскоправним захтевом упућен на парнични поступак.

Одлучујући о жалбама против наведене првостепене пресуде и то: Вишег јавног тужиоца у Краљеву изјављеној на штету окривљеног а због одлуке о казни и због одлуке о обиму и времену трајања изречене мере безбедности, те о жалбама браниоца окривљеног адвоката Д.Т. из К. и окривљеног М. М., Апелациони суд у Крагујевцу пресудом Кжл 4951/11 од 13.10.2011. године одбио је ове жалбе као неосноване и потврдио пресуду Вишег суда у Краљеву К.173/10 од 15.09.2011. године.

Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости Ктз број 98/12 од 28.05.2012. године против наведених пресуда Вишег суда у Краљеву и Апелационог суда у Крагујевцу, због повреде закона - одредбе члана 85. став 1. Кривичног законика, са предлогом да Врховни касациони суд донесе пресуду којом ће утврдити да је наведеним пресудама повређен закон у корист окривљеног.

Врховни касациони суд поступио је у смислу члана 422. став 3. ЗКП и у седници већа, одржаној у одсуству уредно обавештених Републичког јавног тужиоца и осуђеног М.М., а у присуству његовог браниоца В.Д., адвоката из К., размотрио списе овог предмета са одлукама против којих је захтев подигнут и по оцени навода и предлога изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се у захтеву указује да је повређена одредба члана 85. став 1. Кривичног законика у корист окривљеног М.М., кад је првостепени суд при изрицању мере безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности, обим забрањених дужности везао само за послове директора одређеног субјекта привредног пословања (предузећа "П." доо из М.) а коју одлуку је, и поред жалбе Вишег ЈТ из Краљева изјављене на штету окривљеног и у овом делу, потврдио својом пресудом Апелациони суд.

Наиме, из списка предмета произилази да је окривљени М. М. оглашен кривим због тога што

је у временском периоду од почетка 2004. године до краја 2007. године, као одговорно лице у субјекту привредног пословања - власник и директор предузећа "П" доо из М. и оснивач и власник аутопревозничко трговинске радње "Т.к." из М., искоришћавањем тог свог службеног положаја, прибавио себи противправну имовинску корист која прелази износ од 1.500.000,00 динара, да је тиме извршио продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 4. у вези става 3. и 1. у вези члана 61. Кривичног законика ("Службени гласник РС" бр. 85/05) па је осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 2 (два) месеца, а изречена му је и мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности везаних за послове директора предузећа "П." доо из М. у трајању од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде, јер је суд оценио да би даље вршење послова везаних за послове директора предузећа "П." доо из М. било опасно по заједницу.

Одредбом члана 78. КЗ одређено је да је, у оквиру опште сврхе кривичних санкција (члан 4. став 2. КЗ), сврха мера безбедности да се отклоне стања или услови који могу бити од утицаја да учинилац убудуће не врши кривична дела, док је одредбом члана 79. КЗ је одређено које мере безбедности се могу изрећи учиниоцу кривичног дела па тако, у тач. 5. става 1. и мера безбедности забрана вршења позива делатности и дужности. Такође, одредбом члана 85. став 1. КЗ је одређено да суд може учиниоцу кривичног дела забранити вршење одређеног позива, одређене делатности или свих или неких дужности везаних за располагање, коришћење, управљање или руковање туђом имовином или за чување те имовине, ако се оправдано може сматрати да би његово даље вршење такве делатности било опасно (став 1.), те да трајање мере из става 1. овог члана, не може бити краће од једне нити дуже од десет година (став 2.).

Дакле, из одредбе члана 85. КЗ, произилази да се мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности састоји из, на одређено време, забране учиниоцу кривичног дела да се бави неким одређеним позивом, неком одређеном делатношћу и свим или неким одређеним дужностима везаним за располагање, коришћење, управљање или руковођење туђом имовином или за чување те имовине. Услов је да суд оцени да би даље вршење такве делатности било опасно. Како су позиви, делатности и дужности бројне, а само неки од њих су условили вршење кривичних дела од стране учиниоца, то они чије се вршење забрањује, морају бити одређени у судској пресуди којом се изриче ова мера безбедности.

Дужности везане за располагање, коришћење, управљање или руковођење туђом имовином (или за чување те имовине) су такође бројне а могу се вршити у исто тако бројним привредним и другим субјектима, односно, једна иста дужност (нпр. директора, руководиоца и сл.) може се вршити (па и злоупотребити за извршење кривичних дела) у разним субјектима пословања те се стога ова мера безбедности, односи на забрану њиховог обављања уопште (забрану вршења дужности директора предузећа, благајника, магационера, чувара ...), а не на забрану вршења те дужности у само поименично одређеном предузећу или неком другом поименично одређеном субјекту пословања. На ово указује и употреба придева "такве" (а не "те") уз именицу "делатности" у последњем делу реченице одредбе из става 1. - "ако се оправдано може сматрати да би његово даље вршење такве делатности било опасно". У супротном, произашло би да је опасно (те тиме и забрањено) обављање неке дужности - благајника у једном одређеном предузећу - а да није (ни опасно ни забрањено) обављање те исте дужности код неких других предузећа а што је, по мишљењу Врховног касационог суда, у супротности са одредбом члана 85. став 1. КЗ, те сврхом и ове а и мера безбедности уопште из члана 78. КЗ, те се изрицањем мере безбедности на начин како је то урађено у нижестепеним пресудама не отклањају услови који могу бити од утицаја на будуће вршење кривичних дела од стране окривљеног. А услов који може бити од утицаја на будуће вршење кривичних дела јесте управо то што окривљени има могућност да уопште обавља дужности везане за располагање, коришћење, управљање или руковођење туђом имовином (директора било ког предузећа) а не директора неког поименично одређеног предузећа.

Стога је, по оцени Врховног касационог суда, изрицањем мере безбедности на описани начин пресудом Вишег суда у Краљеву К.173/10 од 15.09.2011. године повређен закон - одредба члана 85. став 1. Кривичног законика - у корист окривљеног. Како је ова пресуда потврђена пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 4951/11 од 13.10.2011. године и поред жалбе Вишег јавног тужилаштва и у делу који се односи на изречену меру безбедности, то су исте повреде закона почињене и пресудом Апелационог суда.

С обзиром да је у овом случају захтев за заштиту законитости подигнут на штету окривљеног, Врховни касациони суд је, уважањем захтева, само утврдио повреду закона у корист окривљеног, не дирајући у правноснажне судске одлуке.

Из изнетих разлога, на основу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 116/2008. године) у вези са чланом 420. ЗКП и применом одредаба члана 425. став 2. у вези става 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник,

Наташа Бањац,

Председник већа-судија,

Бата Цветковић

